

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА**

Навчально-науковий інститут мистецтв

Кафедра методики викладання образотворчого і декоративно-прикладного
мистецтва та дизайну

СИЛАБУС

ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

ВИДИ ПЛАСТИЧНИХ МИСТЕЦТВ

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський)

Освітня програма Середня освіта «Образотворче мистецтво»

Спеціальність 014 «Середня освіта (за предметними спеціальностями)»

Спеціалізація: 014.12 «Мистецтво. Образотворче мистецтво»

Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка

Затверджено на засіданні кафедри

Протокол №1 від «2» вересня 2024 р.

1. Загальна інформація	
Назва освітнього компонента	Види пластичних мистецтв
Викладач (-і)	Веретко Оксана Ігорівна
Контактний телефон Викладача	+38 0666534854
Е-mail викладача	oksana.veretko@pnu.edu.ua
Формат освітнього компонента	офлайн/онлайн
Обсяг обсяг освітнього компонента	3 кредити ЄКТС, 90 годин
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/
Консультації	Вівторок, 15.00-16.00
2. Анотація до освітнього компонента	
<p>Курс «Види пластичних мистецтв» має на меті закласти основи професійної підготовки студента, сформувати у нього первинні навички вирішення складного комплексу просторових завдань, що характеризують процес дизайн-проектування; є засобом наочної демонстрації, який сприяє пізнанню сутності зображуваного, розкриттю його характерних рис і закономірностей; сприяє розвитку в учнів спостережливості, логічного та образного мислення та слугує джерелом образотворчих знань. Дисципліна у навчальному плані належить до циклу обов'язкових дисциплін професійної підготовки студента і має вагомий освітньо-виховний вплив на становлення особистості вчителя образотворчого мистецтва і розвиток його професійних здібностей.</p>	
3. Мета та цілі освітнього компонента	
<p>Метою курсу «Види пластичних мистецтв» є базова підготовка майбутнього спеціаліста до теоретичного та практичного застосування знань з об'ємно-просторової пластики, знайомство з закономірностями та видами об'ємно-просторових форм, а також методика послідовного її вивчення. Сформувати у студентів систему професійних умінь і навичок створювати об'ємно-просторові форми в різних техниках з використанням різних матеріалів. Підготовка майбутнього спеціаліста до теоретичного та практичного застосування знань з видів пластичного мистецтва.</p>	
4. Програмні компетентності та результати навчання	
<p>Інтегральна компетентність. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі у галузі середньої освіти, що передбачає застосування теоретичних знань і практичних умінь із наук предметної спеціальності, педагогіки, психології, теорії та методики навчання і характеризується комплексністю та невизначеністю умов організації освітнього процесу на рівні базової середньої освіти.</p> <p>Загальні компетентності. ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу, до застосування знань у практичних ситуаціях. ЗК2. Знання й розуміння предметної області та професійної діяльності. ЗК8. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності та досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та значення у розвитку суспільства, техніки і технологій.</p> <p>Фахові компетентності. ФК1. Здатність застосовувати систематизовані наукові знання в професійній діяльності відповідно до предметної спеціальності. ФК3. Здатність виявляти й окреслювати мету та завдання педагогічної діяльності, здійснювати проектування процесів навчання й виховання учнів з урахуванням їх вікових та індивідуальних</p>	

особливостей, освітніх потреб і можливостей; добирати та застосовувати ефективні методики й технології навчання, виховання й розвитку учнів.

ФК4. Здатність формувати та розвивати в учнів ключові та предметні компетентності, реалізовувати наскрізні змістові лінії засобами навчального предмета та інтегрованого навчання, розвивати критичне мислення.

ФК8. Здатність до суб'єкт-суб'єктної (рівноправної та особистісно зорієнтованої) взаємодії з учнями в освітньому процесі, залучення батьків до освітнього процесу на засадах партнерства.

ФК9. Здатність аналізувати власну педагогічну діяльність та її результати, здійснювати самооцінку і самокорекцію своїх професійних якостей.

Компетентності предметної спеціальності.

ПК1. Здатність глибоко розуміти класичні та новітні мистецтвознавчі поняття і на їх основі розробляти концептуальні засади образотворення.

ПК2. Здатність застосовувати знання термінології традиційних та цифрових видів образотворчого мистецтва в освітній, науковій і художньо-творчій діяльності.

ПК3. Здатність до оволодіння методологією образотворчої діяльності й засвоєння основ художньої майстерності.

ПК4. Здатність характеризувати історичні віхи еволюції образотворчого мистецтва й адекватно оцінювати наявні артефакти за об'єктивними критеріями їх художності.

ПК5. Здатність добирати ефективні для художньо-творчого розвитку учнів форми, методи, засоби і технології студіювання образотворчого мистецтва.

ПК7. Здатність застосовувати сучасні дослідницькі методи в образотворчій та художньо-педагогічній діяльності.

ПК8. Здатність до глибокого засвоєння аксіології образотворчого мистецтва й аналізу його національних рис у контексті традиціоналізму і новаторства.

ПК9. Здатність створювати безпечні умови діяльності суб'єктів художньо-педагогічного процесу в мистецько-освітньому середовищі.

ПК10. Здатність до організації, проведення й оцінки результативності навчально-творчих практик, виховних заходів та виставок творів образотворчого мистецтва.

Програмні результати навчання

РН6. Проєктувати психологічно безпечне й комфортне освітнє середовище з дотриманням вимог законодавства щодо охорони життя й здоров'я учнів (зокрема з особливими освітніми потребами), технологій здоров'язбереження під час освітнього процесу, способів запобігання та протидії негативним впливам на особистість, налагоджувати ефективну співпрацю з учнями та батьками (особами, які виконують їхні функції).

РН7. Застосовувати систематизовані наукові знання в професійній діяльності відповідно до предметної спеціальності, оперувати базовими категоріями та поняттями предметної області спеціальності.

РН9. Застосовувати сучасні інформаційно-комунікаційні та цифрові технології у професійній діяльності.

РН10. Демонструвати володіння сучасними технологіями пошуку наукової інформації для самоосвіти та застосування її у професійній діяльності.

ПРН2. Володіти поняттєво-термінологічним тезаурусом образотворчого мистецтва, психологією художньої творчості та художньою педагогікою.

ПРН3. Уміти знаходити й опрацьовувати візуальні і літературні джерела та ефективно використовувати їх в мистецько-освітній, науковій і художньо-творчій діяльності.

ПРН4. Уміти аналізувати особливості образного ладу, композиційної побудови та специфіку виражальних і техніко-виконавських засобів творів образотворчого мистецтва.

ПРН5. Володіти технологією роботи з традиційними і сучасними матеріалами образотворчого мистецтва та основами художньої майстерності.

ПРН6. Володіти навичками художнього проєктування, конструювання, формотворення, моделювання і макетування об'єктів дизайну.

ПРН7. Уміти графічно, колористично і пластично декорувати предмети ужиткового мистецтва.

ПРН8. Володіти інформаційними технологіями художньо-педагогічної комунікації та образотворення.

ПРН12. Володіти педагогічним малюнком та демонстраційним обладнанням, дидактичним матеріалом унаочнення уроків образотворчого мистецтва.

ПРН13. Уміти прищеплювати учням художні цінності традиційних і сучасних напрямів національного образотворчого мистецтва.			
ПРН14. Уміти створювати безпечні умови в мистецько-освітньому середовищі закладів загальної середньої та позашкільної освіти.			
5. Організація навчання			
Обсяг освітнього компонента			
Вид заняття	Загальна кількість годин		
Лекції	6		
Практична робота	38		
Самостійна робота	60		
Ознаки освітнього компонента			
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний/вибірковий
2	014 «Середня освіта»	1	нормативний

Тематика освітнього компонента

Тема	кількість год.		
	лекції	практичні заняття	сам. роб.
Тема 1. Пластичні мистецтва.	2		5
Тема 2. Паперопластика. Види паперопластики.	4		5
Тема 3. Паперове моделювання – створення паперових моделей. Види паперового моделювання.		2	
Тема 4. Техніка безпеки. Ознайомлення з інструментами та матеріалами та основними принципами роботи з ними.		2	
Тема 5. Торцювання як вид паперопластики. Вивчення особливостей техніки.		2	5
Тема 6. Виконання замальовок з природи, що мають характерні конструктивні та пластичні особливості (рослини, птахи, комахи, тварини).		2	5
Тема 7. Виготовлення паперових моделей на основі найпростіших розгортки. Комбінаторика. Роль комбінаторики у вирішенні композиційних побудов (пошук комбінаторних схем)		4	10
Тема 8. Скрапбукінг. Книга з вирізок. Ознайомлення з технікою. Створення декорованих фотоальбомів, листівок.		6	10
Тема 9. Tunnel book. Книжковий або паперовий тунель. Ознайомлення з технікою. Проектування книжкового або паперового тунелю, Багатошаровість складання композиції «книжок» (book)		6	10
Тема 10. Презентація.			10

6. Система оцінювання освітнього компонента

Загальна система оцінювання освітнього компонента	Вид контролю – залік. Максимальна кількість балів – 100. Практичні заняття – 50 балів, Контрольна робота – 10 балів; Тестові завдання / екзамен – 30 балів Самостійна робота / індивідуальне/творче завдання – 10.
---	---

Вимоги до письмових робіт	Контрольна робота – 10 балів Тестові завдання / екзамен – 30 балів Самостійна робота – 10.
Практичні заняття	Максимальна оцінка – 50 балів
Умови допуску до підсумкового контролю	Виконання 50 % завдань
Підсумковий контроль	Форма контролю - залік; Форма здачі – комбінована (усна, письмова).

7. Політика освітнього компонента

1. Викладання курсу та взаємодія із здобувачем вищої освіти ґрунтуються на ряді положень та принципів академічної доброчесності, що регламентують діяльність здобувачів вищої освіти та науково-педагогічних працівників: Кодекс честі Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника; Положення про Комісію з питань етики та академічної доброчесності Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника; Положення про запобігання академічному плагіату в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника.

Ознайомитися з цими положеннями та документами можна за посиланням

<https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагіату/>

2. Пропуски практичних занять відпрацьовуються. Здобувач вищої освіти зобов'язаний відпрацювати пропущене заняття відповідно до «Порядку організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019 р.; із внесеними змінами наказом № 309 від 19 травня 2023 р.).

3. Порядок та організація контролю знань здобувачів вищої освіти визначаються «Положенням про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника» введеного в дію наказом ректора № 447 від 24 липня 2015 р.; із внесеними змінами наказом ректора № 417 від 03 липня 2023 р.) https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2023/08/polozenia-pro-osp_7-redaktsia.pdf та «Порядку організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019 р.; із внесеними змінами наказом №309 від 19 травня 2023 р.) <https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2023/05/otzinnuvannja-uspishnosti.pdf>.

4. Неформальна освіта зараховується згідно «Положення про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника» <https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2022/11/neformalna-osvita.pdf>

8. Рекомендована література

Основна література:

1. Антонович Є., Захарчук-Чугай Р., Станкевич М. Декоративно-прикладне мистецтво. Львів, 1992. 264 с.
2. Волкотруб І. Основи художнього конструювання. Моделювання матеріалів і біоформ. Київ: Вища школа, 1982.
3. Волкотруб І. Бесіди про художнє конструювання. Київ: Радянська школа, 1978.
4. Ковальчук Т. П. Азбука паперової пластики. - Тернопіль: Навчальна книга, 2012.
5. Ковальчук Т. П. Паперопластика як вид декоративно-прикладного мистецтва: деякі особливості та прийоми / Т. П. Ковальчук // Декоративно-прикладне мистецтво в національній системі художньо-педагогічної освіти : сучасний досвід і перспективи : тези доповідей I Всеукраїнської науково-практичної конференції; [упоряд. : О. В. Ткачук, Т. С. Штикало], (м. Одеса, 18–19 березня 2021 р.). – Одеса : ДЗ «Південноукр. нац. пед. ун-т ім. К. Д. Ушинського» (Астропринт), 2021. – С. 16-17.
6. Кириченко М. А. Основи образотворчої грамоти. Київ. Вища школа, 1982.
7. Селівачов М.Р. Лексикон української орнаментики (іконографія, номінація, стилістика, типологія). Київ : Редакція вісника «Ант», 2005.- XVI. 400 с.
8. Тищенко О. Р. Історія декоративно-прикладного мистецтва України (XII-XVIII ст.). Київ,

Либідь, 1992.

Додаткова література:

1. Декоративно-ужиткове мистецтво: Словник: У 2 т. Афіша, 2000. Т. 1. - 363с.;Т. 2. – 399 с.
2. Курилич М. Гуцульський орнамент. Київ. ЛК Майстер, УВІ, 2001. 127 с.
4. Пасічний А. М. Образотворче мистецтво. Словник-довідник. Тернопіль: Навчальна книга Богдан, 2008.
5. Котелянець Н. Дубинський І. Скриннік С. Скарбничка паперових чудес. Київ. Світич, 2005.
6. Шевнюк О.Л.Словник термінів образотворчого мистецтва. Київ НПУ імені М.П Драгоманова, 2015.
7. Юрченко І. А. Гуцульська різьба. Візуально-морфологічні закономірності орнаменту: теорія і практика: монографія. Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2011. 368 с.

Викладач: Веретко Оксана Ігорівна,

Старший викладач кафедри методики викладання образотворчого і декоративно-прикладного мистецтва та дизайну